

Bacheloropleiding Finance & Control Hogeschool Rotterdam

*Verlag van de beperkte opleidingsbeoordeling
28 en 29 januari 2020*

Colofon

Instelling en opleiding

Hogeschool Rotterdam

Rotterdam

Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg: positief

Opleiding: bacheloropleiding Finance & Control

Locatie: Rotterdam

Variant: Voltijd

Croho-nummer: 35520

Visitatiecommissie

Dr.ir. Ab Groen, voorzitter

Drs. Gerben Reilink RC, deskundige

Ir. Marcel van Ooijen RC, deskundige

Perry van Loon, student-lid

Dr. Barbara van Balen, secretaris

De commissie is vooraf voorgelegd aan de NVAO.

De visitatie is uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van

AeQui VBI

Vlindersingel 220

3544 VM Utrecht

www.AeQui.nl

Dit document laat zich het beste dubbelzijdig afdrukken.

Inhoudsopgave

Colofon	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	6
1. Beoogde leerresultaten	7
2. Onderwijsleeromgeving	8
3. Toetsing	9
4. Gerealiseerde leerresultaten	10
Bijlagen	11
Bijlage 1 Visitatiecommissie	12
Bijlage 2 Programma visitatie	13
Bijlage 3 Bestudeerde documenten	14

Samenvatting

Op 28 en 29 januari 2020 is de bacheloropleiding Finance & Control van Hogeschool Rotterdam gevisiteerd door een commissie van AeQui. Het totaaloordeel van de commissie is **positief**.

Beoogde leerresultaten

De opleiding Finance & Control van de Hogeschool Rotterdam is een vierjarige bacheloropleiding, die opleidt op tot functies en werkzaamheden als (assistent) controller, (hoofd) administrateur, business analist en risk analist. De opleiding hanteert de eindkwalificaties van het landelijk opleidingsprofiel Finance & Control, waarin zeven *learning outcomes* en drie sets van beroepsvormende aspecten staan omschreven.

De opleiding heeft er voor gekozen zich te profileren op haar didactische aanpak en de leeromgeving gericht op inclusiviteit, kleine klassen en *dedicated* coaching. Het niveau en de inhoud van de eindkwalificaties worden door de opleiding regelmatig afgestemd met het werkveld.

Het is de ambitie van de opleiding het curriculum te vernieuwen in afstemming op ontwikkelingen in het werkveld. De commissie ondersteunt deze ambitie van harte en beveelt aan de positieve aspecten van het Rotterdamse profiel daarin te behouden en het inhoudelijke profiel meer af te stemmen op actuele ontwikkelingen in het beroepenveld, zoals soft controls, ict-based finance en gebruik van big data.

De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Programma

Het onderwijsprogramma is zodanig vormgegeven dat van de studenten steeds meer zelfstandigheid verwacht wordt en er een opbouw in inhoudelijke complexiteit te zien is. Het eerste semester van jaar 1 is gericht op oriëntatie en diagnose, zodat studenten kunnen beslissen of ze de opleiding willen vervolgen. In het tweede semester van jaar 1 ligt het accent op de theoretische basis. Het tweede leerjaar is gericht op kennisverdieping en toepassen van verworven kennis en vaardigheden. In het derde leerjaar ligt het accent op beroepsvorming. Het vierde jaar wordt gevuld met de minor en het afstudeerproject. Studenten worden in de hele opleiding begeleid door een 'dedicated' coach.

Het profiel van de opleiding gericht op inclusiviteit en kleinschaligheid is uitgewerkt in de vormgeving van de onderwijsleeromgeving: kleine klassen, vaste benaderbare docenten en individuele (*dedicated*) coaching. Parels in de opleiding zijn de langstudeersaankpak 'De Afstudeerzaak', de 'Afstuderen Nieuwe stijl (ANS)', het Honours programme, case competitions, de digitalisering van het onderwijsprogramma en de vertaling van inclusiviteit in het project Mentoring op Zuid.

De opleiding biedt voldoende gelegenheid voor de studenten om kennis te maken met het internationale bedrijfsleven. Deelname daaraan zou echter nog meer gestimuleerd kunnen worden.

De opleiding wordt verzorgd door een enthousiast, bekwaam en toegewijd docententeam, met een stevige achtergrond in het werkveld. De docenten zijn zeer gemotiveerd om een goede opleiding te bieden en de studenten te begeleiden naar het eindniveau van de opleiding.

De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing. Er zijn verschillende commissies, zoals de curriculumcommissie, de opleidingscommissie, de examencommissie en de toetscommissie, die een rol hebben in de borging van de kwaliteit van toetsing. Een afstudeercommissie houdt toezicht op de kwaliteit van de afstudeerprojecten en de examencommissie checkt daarvan jaarlijks een steekproef.

De opleiding beschikt over een toetsprogramma en er wordt gebruikt gemaakt van toetsmatrijzen om de consistentie tussen eindkwalificaties, cursusleerdoelen, beoogd niveau en toetsing te borgen. De validiteit, betrouwbaarheid en transparantie van de toetsing wordt adequaat gescreend door de toetscommissie.

Het opleidingsbeleid is er opgericht dat de toetsen het eigen leerproces van de student ondersteunen en dit zal in de op handen zijnde curriculumontwikkeling worden meegenomen. De toetsing en de

beoordeling per cursus zijn voldoende transparant, maar het hele toetsprogramma en het toetsbeleid zou nog beter verduidelijkt kunnen worden aan studenten.

De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Gerealiseerde leerresultaten

De commissie is van oordeel dat de opleiding aantoonbaar dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd. Afgestudeerden komen terecht in functies waartoe de opleiding wil opleiden, of stromen door naar een masteropleiding. De afstudeerprojecten die de commissie gezien heeft, tonen dat de studenten de eindkwalificaties van de opleiding bereikt hebben. De commissie is ervan overtuigd dat afgestudeerden van deze opleiding voldoende toegerust zijn om een baan op hbo-niveau op het gebied van finance & control uit te oefenen.

De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Alle standaarden van het NVAO-kader zijn positief beoordeeld. Op die grond geeft de visitatiecommissie een **positief advies** inzake accreditatie van de bacheloropleiding Finance & Control.

Namens de voltallige visitatiecommissie,
Utrecht, februari 2020

Ab Groen
Voorzitter

Aanbevelingen

Met het oog op de toekomst geeft de commissie de volgende suggesties ter overweging:

- Voer regie op de veranderingen in het curriculum door kaders te formuleren en door in het proces geborgde rollen te geven aan alumni en het werkveld;
- Zorg dat de docenten de mogelijkheden en de handvatten krijgen om mede vorm te geven aan de curriculumontwikkeling;
- Behoud de positieve aspecten van het Rotterdamse profiel gericht op inclusiviteit en kleinschaligheid en stem het inhoudelijke profiel meer af op actuele ontwikkelingen in het beroepenveld;
- Stimuleer studenten deel te nemen aan buitenlandstage, buitenlandse business weeks en het volgen van minoren in het buitenland, of buiten de eigen opleiding;
- Verduidelijk het hele toetsprogramma en het toetsbeleid, aan studenten.

Barbara van Balen
Secretaris

Inleiding

De bachelor opleiding Finance & Control wordt aangeboden door de Hogeschool Rotterdam Business School (HRBS), een van de onderwijsinstellingen van de Hogeschool Rotterdam.

De instelling

Hogeschool Rotterdam ontstond op 1 januari 1988 als Hogeschool Rotterdam & Omstreken na een fusie van de besturen van negentien onderwijsinstellingen in Rotterdam, Delft en Dordrecht. In 2002 sloot de HES zich aan bij Hogeschool Rotterdam. Hogeschool Rotterdam verbindt zich met de stad en de regio. Onder het motto 'Overtref Jezelf' wil de hogeschool alle jongeren uitdagen tijdens hun studie het maximale uit zichzelf te halen, ook de groep met minder kansen. De hogeschool leidt elke student op tot een professional die een waardevolle bijdrage levert aan de maatschappij.

De Hogeschool Rotterdam wil ook als kennisinstelling nadrukkelijk een plaats innemen in en voor de regio. De hogeschool heeft onderwijs, onderzoek en contractonderwijs ondergebracht in elf instituten. De verbinding tussen onderwijs en praktijkgericht onderzoek krijgt vorm in de samenwerking met twee Centres of Expertise en vijf kenniscentra. Daarnaast werkt de hogeschool samen in samenwerkingsverbanden met ROC Zadkine en Albeda College (Rotterdam Academy) en STC Group (Rotterdam Mainport Institute). Naast deze instituten en centra zijn er diensten op centraal niveau die zorgen voor eenheid van beleid, samenbundeling van energie en soepele informatiestromen. In het studiejaar 2018-2019 omvat het onderwijsaanbod van de Hogeschool Rotterdam:

- Bacheloropleidingen: 62 voltijd, 7 duaal en 30 deeltijd
- Masteropleidingen: 7 voltijd, 3 duaal en 11 deeltijd
- Associate degree-opleidingen: 11 voltijd, 1 duaal en 14 deeltijd

In 2018-2019 heeft de hogeschool 39.030 studenten waarvan 34.382 voltijds en zijn er 2.020 docenten aan de hogeschool verbonden.

De opleiding

Vanaf september 2019 maakt de opleiding Finance & Control deel uit van de Hogeschool Rotterdam Business School, een van de onderwijsinstellingen van de hogeschool. Vanaf die datum maakt zij geen deel meer uit van het Instituut voor Financieel Management. De opleiding is nauw verbonden met het beroepenveld en het verwante onderzoeksveld, zoals het Kenniscentrum Business Innovation waar zes lectoren aan verbonden zijn op de onderzoeksterreinen Circulair Economy, Digital Economy en Start-up Economy. De opleiding wordt in de Nederlandse taal aangeboden. De opleiding heeft gekozen voor een Engelstalige naam, en sluit daarmee aan bij landelijke afspraken binnen het cluster.

De visitatie

Hogeschool heeft aan AeQui VBI opdracht gegeven de onderhavige visitatie uit te voeren. Hiertoe heeft AeQui in samenwerking met de opleiding een onafhankelijke en ter zake kundige commissie samengesteld. Met vertegenwoordigers van de opleiding heeft een voorbereidend gesprek plaatsgevonden.

De visitatie heeft op 28 en 29 januari 2020 plaatsgevonden volgens het programma dat in bijlage 2 is weergegeven. De commissie heeft zich daarbij expliciet georiënteerd aan het cluster waarin deze opleiding geplaatst is. Dit is met de voltallige commissie gedaan, tijdens het voorbereidend overleg, en afsluitend bij de oordeelsvorming. De

hiertoe benodigde kennis was aanwezig in (een deel van) de commissie.

De commissie heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd; aan het einde van de visitatie is de opleiding in kennis gesteld van de bevindingen en conclusies van de commissie.

Deze rapportage is in concept toegestuurd aan de opleiding; de reacties van de opleiding zijn verwerkt tot deze definitieve rapportage.

Op initiatief van de opleiding gaat een ontwikkelgesprek plaatsvinden in de loop van 2020. De resultaten van dit ontwikkelgesprek hebben geen invloed op de in dit rapport weergegeven beoordeling.

1. Beoogde leerresultaten

De opleiding Finance & Control van de Hogeschool Rotterdam leidt op tot functies en werkzaamheden als (assistent) controller, (hoofd) administrateur, business analyst en risk analyst en hanteert daarbij de eindkwalificaties van het landelijk opleidingsprofiel Finance & Control. De opleiding heeft er voor gekozen zich te profileren op haar didactische aanpak en de leeromgeving gericht op inclusiviteit, kleine klassen en dedicated coaching. De eindkwalificaties voldoen aan het internationaal geformuleerde bachelorniveau doordat ze in overeenstemming zijn met het landelijke vastgestelde opleidingsprofiel. Het niveau en de inhoud van de eindkwalificaties worden verder regelmatig afgestemd met het werkveld. Het is de ambitie van de opleiding het curriculum te vernieuwen in afstemming op ontwikkelingen in het werkveld, dit wordt door de commissie van harte ondersteund. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Bevindingen

De opleiding Finance & Control heeft haar missie als volgt geformuleerd: 'De opleiding heeft de maatschappelijke missie om financials op te leiden die in het werkveld als startende beroepsbeoefenaar voldoende inhoudelijke sociale en culturele bagage hebben om aan de slag te gaan en te blijven in een globaliserende wereld.'

Tijdens de gesprekken tussen commissie en opleidingsvertegenwoordigers werd duidelijk dat de opleiding er voor kiest om geen keuze te maken voor inhoudelijke profilering van de opleiding; ze kiest er voor zich te profileren op didactiek en leeromgeving door middel van inclusiviteit, kleine klassen en *dedicated coaching*.

De opleiding hanteert de eindkwalificaties van het landelijk opleidingsprofiel Finance & Control, waarin zeven learning outcomes en drie sets van beroepsvormende aspecten staan omschreven.

De learning outcomes van het landelijke opleidingsprofiel zijn in overeenstemming met de EQF-level descriptoren. In de zelfevaluatie is aangegeven dat de focus van het toetsprogramma in de eerste twee leerjaren van de opleiding op NLQF-niveau 5 ligt en in de laatste twee leerjaren op NLQF 6. Daarmee geeft de opleiding aan dat het bachelorniveau is geborgd. De opleiding heeft in dekkingsmatrizen aangegeven hoe de verschillende competenties en het niveau gedekt worden in de cursussen en toetsvormen van jaar 3 en 4.

De externe borging van de competenties vindt onder meer plaats door middel van een onderzoek onder alumni, feedback door bedrijfsbegeleider van stagiairs en door kalibratiesessies en uitwisseling met betrekking tot afstuderen met andere hogescholen.

De opleiding beschikt niet over een werkveldcommissie; individuele docenten hebben frequent informeel contact met vertegenwoordigers van het beroepenveld.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

De commissie waardeert de keuze van de opleiding om in te zetten op inclusiviteit, kleine klassen en dedicated coaching. Deze didactische profilering is, zo bleek tijdens de gesprekken met de studenten, herkenbaar en onderscheidend. Doordat de opleiding voor de formulering van de eindkwalificaties het landelijke opleidingsprofiel volgt is inhoud en niveau van de eindkwalificaties in overeenstemming met wat verwacht kan worden. De eindkwalificaties voldoen aan het internationaal geformuleerde bachelorniveau doordat ze in lijn zijn met de EQF-level descriptoren.

De commissie heeft in gesprek met vertegenwoordigers uit het werkveld bevestigd gekregen

dat er frequent contact is met het werkveld en dat dat contact ook betrekking heeft op de kwaliteit van de opleiding en de afgestudeerden. Het werkveld is tevreden over het niveau van de afgestudeerden en is van mening dat de studenten direct inzetbaar zijn in diverse functies op het gebied van finance & control.

Het is de commissie wel opgevallen dat de ontwikkelingen in het bedrijfsleven naar een breder functieprofiel, zoals business controller, soft controls, ict-based finance en gebruik van big data nog niet in het profiel van de opleiding zijn verwerkt. Uit de gesprekken heeft de commissie opgemerkt dat de docenten actief inzetten op het verwerken van nieuwe ontwikkelingen in hun individuele/afzonderlijke vakken. De commissie heeft ook gezien dat er weinig proactieve, gezamenlijke regie zit op vernieuwing van het totale curriculum. Mede door dit gebrek aan regie, zo denkt de commissie, komt uit de schriftelijke

stukken en de gesprekken met het management geen inhoudelijk profiel van de opleiding naar voren.

Het is de ambitie van de opleiding het curriculum te vernieuwen. De commissie ondersteunt deze ambitie van harte en beveelt aan de positieve aspecten van het Rotterdamse profiel daarin te behouden en het inhoudelijke profiel meer af te stemmen op actuele ontwikkelingen in het beroepenveld. De opleiding kan zich met een duidelijk inhoudelijk profiel beter onderscheiden voor (potentiële) studenten en zo op langere termijn de kans vergroten aansluiting bij het werkveld te behouden.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

2. Onderwijsleeromgeving

Het onderwijsprogramma van de vierjarige bacheloropleiding Finance & Control is zodanig vormgegeven dat van de studenten steeds meer zelfstandigheid verwacht wordt en er een opbouw in inhoudelijke complexiteit te zien is. Het eerste semester is gericht op oriëntatie en diagnose, zodat studenten kunnen beslissen of ze de opleiding willen vervolgen. In het tweede semester ligt het accent op de theoretische basis. Het tweede leerjaar is gericht op kennisverdieping en toepassen van verworven kennis en vaardigheden. In het derde leerjaar ligt het accent op beroepsvorming. Het vierde jaar wordt gevuld met de minor en het afstudeerproject. Studenten worden in de hele opleiding begeleid door een 'dedicated' coach. Het profiel van de opleiding gericht op inclusiviteit is uitgewerkt in de vormgeving van de onderwijsleeromgeving: kleine klassen en vaste benaderbare docenten. De commissie vindt dat het programma van de opleiding gedegen in elkaar zit. De opleiding wordt verzorgd door een enthousiast, bekwaam en toegewijd docententeam, met een stevige achtergrond in het werkveld. De docenten zijn zeer gemotiveerd om een goede opleiding te bieden en de studenten te begeleiden naar het eindniveau van de opleiding.

De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Bevindingen

Programma

Het onderwijsprogramma van de bacheloropleiding Finance & Control (F&C) omvat 240 EC en een nominale studieduur van vier jaar, verdeeld over acht semesters. Een onderwijsperiode bestaat uit tien weken, zeven lesweken, twee toetsweken en een week voor afronding van projecten en activiteiten. Vrijwel alle cursussen zijn georganiseerd rondom een project.

De inhoudelijke complexiteit van de projecten neemt in de loop van de studie toe. De mate van sturing en instructie door de opzet van de projecten en didactiek van docenten neemt in de loop van de studie af. Van studenten wordt dus steeds meer zelfstandigheid gevraagd.

Het eerste semester van het eerste jaar is gericht op oriëntatie en diagnose. Studenten maken kennis met de traditionele kern van het F&C domein, verwerven basiskennis en komen in aanraking met de praktijk. Ze leren hoe de opleiding in elkaar zit en beslissen of ze verder willen studeren in de bacheloropleiding F&C. Daarbij worden ze begeleid door een coach. In het tweede semester ligt het accent op de theoretische basis met

accent op kennis en vaardigheden. Het tweede leerjaar is gericht op kennisverdieping en toepassen van verworven kennis en vaardigheden. Na het vierde semester heeft de student alle learning outcomes op NLQF-niveau 5 behaald. In het derde leerjaar ligt het accent op beroepsvorming. In semester vijf loopt de student vier dagen per week stage en is één dag in de week op de opleiding. In semester zes worden diverse onderdelen van het afstudeerprogramma op eindniveau afgesloten. Het vierde jaar bestaat uit een minor en een semester waarin aan het afstudeervraagstuk gewerkt wordt.

Om recht te doen aan de internationale context in de regio Rotterdam biedt de opleiding haar studenten mogelijkheden voor een internationale (afstudeer)stage, minor (studie in het buitenland), en deelname aan een business week en internationale case competitions. De studenten die deelnemen aan die internationale projecten en stages zijn daar enthousiast over.

Het profiel van de opleiding gericht op inclusiviteit is uitgewerkt in de vormgeving van de onderwijsleeromgeving. De opleiding wil in die vormgeving uitgaan van verschillen tussen studenten en zorgen dat iedere student zich welkom voelt,

deel voelt van de groep en zich kan verbinden met een professionele identiteit. Dit wordt invulling gegeven door kleinschalige klassen, benaderbaarheid van de docenten, vaste docenten per cursus in het eerste half jaar en een vaste coach per student. Daarnaast heeft de opleiding nog specifieke projecten opgezet om studenten te ondersteunen bij een tijdige afronding van de studie, zoals de Afstudeerzaak en de Rotterdamse Zaak.

De Afstudeerzaak is er op gericht om studenten die in een latere fase van de studie het contact met school zijn kwijtgeraakt te ondersteunen bij het afronden van de studie.

De Rotterdamse Zaak biedt de groep studenten die niet aan een externe stage- of afstudeerplek kunnen komen de mogelijkheid om stage te doen, zodat studievertraging wordt voorkomen.

Tijdens het bezoek zijn een aantal specifieke onderdelen van het programma aan de commissie gepresenteerd, waaronder de afstudeerzaak, case competitions, afstuderen nieuwe stijl, internationalisering, honours programme en dedicated coaching.

Personeel

De commissie heeft een overzicht ontvangen van de bij het onderwijs in de opleiding betrokken personeelsleden, in totaal 47, waarvan 40 een voltijdse of bijna voltijdse (0,8, of 0,9) aanstelling hebben. De hogeschool streeft ernaar dat alle docenten over minimaal een masterdiploma beschikken. Drie docenten zijn bezig met een masteropleiding, twee docenten zijn bezig met promotieonderzoek. Met uitzondering van enkele docenten met een kleine aanstelling zijn alle docenten geschoold in didactiek, een minderheid van de docenten is nog actief in het werkveld. Nieuwe docenten zonder didactische aantekening volgen zo snel mogelijk een opleiding Basiskwalificatie Onderwijs. De hogeschool heeft verder als beleid geformuleerd dat alle docenten in het bezit moeten zijn van een Basiskwalificatie

Examinering en 10% van een Seniorekwalificatie Examinering.

De docenten vertellen tijdens het visitatiegesprek dat er een Resultaat & Ontwikkelingsgesprek systematiek bestaat binnen de opleiding en dat zij allen het afgelopen jaar inderdaad zo'n gesprek gevoerd hebben. Zij beschrijven daarnaast dat hen veel mogelijkheden geboden worden zich verder te ontwikkelen. Eigen initiatief van docenten wordt op prijs gesteld, de managers proberen te sturen op wat de individuele docenten leuk vinden. De docenten hebben regelmatig teamoverleg en voelen zich betrokken bij de ontwikkeling van het curriculum. Ze ervaren geen hoge werkdruk, omdat het werk hen bevalt.

Studenten vinden de docenten die uit het werkgebied komen van goede kwaliteit. Ze waarderen het dat de meeste docenten snel reageren op vragen. Ze maken melding van enkele docenten die minder goed lesgeven. Vanuit de studenten werd aangegeven dat zij in een beperkt aantal situaties vinden dat er op serieuze meldingen over het functioneren van individuele docenten onvoldoende wordt geïntervenieerd door het opleidingsmanagement.

Voorzieningen

De opleiding is gehuisvest op de locatie Kralingse Zoom, waar het gebouw en de faciliteiten worden gedeeld met andere opleidingen van de HRBS. De opleiding heeft theorielokalen en projectruimtes, overlegruimtes en verschillende studieruimtes met computers tot haar beschikking. Het gebouw is voorzien van een draadloos netwerk en is elke avond en in de vakanties (met uitzondering van de kerstvakanties) geopend. Studenten en docenten merken wel dat de ruimte knapper is geworden door de tijdelijke sluiting van een onderwijsgebouw. Vooral rond de tentamenperiodes zijn de beschikbare studieplekken snel bezet. Het wordt als prettig ervaren dat de opleiding is gehuisvest op één verdieping. Zowel docenten als studenten vinden in het algemeen dat de voorzieningen in orde zijn en dat de huisvesting

bijdraagt aan het gevoel dat studenten en docenten gezamenlijk de opleiding vormen.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam het voor de instromende studenten mogelijk maken de beoogde leerresultaten te realiseren.

De commissie vindt dat het programma van de opleiding goed in elkaar zit. De studenten worden door het programma opgeleid tot gedegen bedrijfs economen op hbo-bachelorniveau.

De onderwijsleeromgeving is in lijn met de visie die de opleiding heeft op inclusiviteit en kleinschaligheid. De commissie waardeert het zeer dat de opleiding inzet op kleine klassen en dat de studenten gedurende de hele opleiding 'dedicated' coaching wordt geboden. De commissie is positief over de langstudeerdersaanpak 'De Afstudeerzaak', over de 'Afstuderen Nieuwe Stijl' en

over de vertaling van inclusiviteit in het project Mentoring op Zuid. Het zijn met recht parels waar de opleiding trots op mag zijn. De opleiding biedt naar het oordeel van de commissie ook voldoende gelegenheid voor de studenten om kennis te maken met het internationale bedrijfsleven. Deelname daaraan zou nog meer gestimuleerd kunnen worden.

De commissie heeft een enthousiast, bekwaam en toegewijd docententeam ontmoet, met een stevige achtergrond in het werkveld. De docenten zijn zeer gemotiveerd om een goede opleiding te bieden en de studenten te begeleiden naar het eindniveau van de opleiding.

De opleidingsgebonden voorzieningen zijn naar het oordeel van de commissie voldoende.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

3. Toetsing

Verschillende actoren zijn betrokken bij de kwaliteitsborging van de toetsing, zoals de curriculumcommissie, de opleidingscommissie, de examencommissie en de toetscommissie. Een afstudeercommissie houdt toezicht op de kwaliteit van de afstudeerprojecten en de examencommissie checkt daarvan jaarlijks een steekproef. De opleiding beschikt over een toetsprogramma en er wordt gebruik gemaakt van toetsmatrijzen om de consistentie tussen eindkwalificaties, cursusleerdoelen, beoogd niveau en toetsing te borgen. De validiteit, betrouwbaarheid en transparantie van de toetsing wordt adequaat gescreend door de toetscommissie. Het opleidingsbeleid is erop gericht dat de toetsen het eigen leerproces van de student ondersteunen. Naar het oordeel van de commissie functioneert de kwaliteitsborgingscyclus met betrekking tot toetsing voldoende.

De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Bevindingen

De uitgangspunten voor het toetsprogramma van de opleiding F&C zijn vastgelegd in de onderwijsvisie IFM 2019-2022 en in het toetsplan Finance & Control. In deze documenten heeft de opleiding invulling gegeven aan de door de Hogeschool Rotterdam vastgestelde kwaliteitscriteria voor goede toetsen (2015) en het onderwijsconcept van HRBS (2018).

Alle toetsen in het curriculum vormen in onderlinge samenhang het toetsprogramma. Dit toetsprogramma is een mix van formatieve en summatieve beoordelingen. Het uitgangspunt voor de opleiding is om de studenten regelmatig te toetsen en hen zo inzicht te geven in hun vorderingen en bekwaamheid. Bij de borging van de kwaliteit van de toetsing zijn verschillende actoren betrokken, zoals de curriculumcommissie, de examencommissie en de toetscommissie. In het toetsplan en de dekkingsmatrices staan van elke cursus de toetsvorm en het toetsniveau vermeld. De toetsdoelen zijn uitgangspunt voor de samenstelling van een toetsmatrijs voor elke cursus, die door de curriculumcommissie wordt gecontroleerd op consistentie met het opleidingsontwerp.

Er is één examencommissie voor de drie bacheloropleidingen Accountancy, Finance Tax and Advice en Finance & Control. De examencommissie

heeft criteria vastgesteld op basis waarvan examinatoren zijn aangewezen. De toetscommissie is gemandateerd door de examencommissie en voert controle uit op de kwaliteit van de toetsen. Toetsen worden beoordeeld op betrouwbaarheid, consistentie, validiteit en transparantie. De toetscommissie rapporteert elk kwartaal over haar bevindingen.

De bevindingen van de toetscommissie worden door de examencommissie teruggekoppeld aan de cursusbeheerder. Elk kwartaal vindt er bovendien een overleg plaats tussen de examencommissie, toetscommissie en het managementteam. Als de gesignaleerde problemen niet (kunnen) worden opgelost door de cursusbeheerder dan komen de signalen op de agenda van dit overleg.

De toetsevaluaties komen als onderdeel van de onderwijsevaluaties ook aan de orde in de opleidingscommissie. Er is overleg tussen opleidingscommissie en examencommissie wanneer dat relevant is.

Een afstudeercommissie houdt toezicht op de kwaliteit van de afstudeeropdrachten. Zij toetst de voorstellen en neemt op basis daarvan een 'go-no go' beslissing. De examencommissie checkt jaarlijks een steekproef van de afstudeerprojecten.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de opleiding over een adequaat systeem van toetsing beschikt. Ze heeft gezien dat er een toetsprogramma is en dat er toetsmatrijzen gebruikt worden. De kwaliteit van de toetsing wordt adequaat gescreend door de toetscommissie. De examencommissie wijdt zich consciëntieus aan haar wettelijke taken. Er zijn verschillende commissies die een rol hebben in de borging van de kwaliteit van toetsing, die adequaat met elkaar samen werken. Naar het oordeel van de commissie functioneert de kwaliteitsborgingscyclus met betrekking tot toetsing voldoende.

Het opleidingsbeleid is er opgericht dat de toetsen het eigen leerproces van de student ondersteunen en dit zal in de op handen zijnde curriculumontwikkeling worden meegenomen. In de huidige situatie is naar het oordeel van de commissie de toetsing en beoordeling per cursus voldoende transparant. Het hele toetsprogramma en het toetsbeleid, bijvoorbeeld ten aanzien van het verdienen van bonuspunten ('jokers'), zou nog beter verduidelijkt kunnen worden aan studenten.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

4. Gerealiseerde leerresultaten

De commissie is van oordeel dat de opleiding aantoont dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd. Afgestudeerden komen terecht in functies waartoe de opleiding wil opleiden, of stromen door naar een masteropleiding. De afstudeerprojecten die de commissie gezien heeft tonen dat de studenten de eindkwalificaties van de opleiding bereikt hebben. De commissie is ervan overtuigd dat afgestudeerden van deze opleiding voldoende toegerust zijn om een baan op hbo-niveau op het gebied van finance & control uit te oefenen. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Bevindingen

De opleiding heeft een overzicht verstrekt van alle cursussen die tezamen het eindniveau bepalen dat de studenten bereikt hebben als zij de opleiding hebben afgesloten. Het gaat om vier cursussen in jaar 3, twee cursussen in jaar 4 en het afstudeerproject. De commissie heeft tijdens het bezoek aan de opleiding steekproefsgewijs de resultaten voor die cursussen bekeken. In een matrix is aangegeven welke leeruitkomsten in de betreffende cursus worden gedekt. De commissie heeft bij vijftien recente afstudeerprojecten gecheckt of deze in voldoende mate aantonen dat de student de eindkwalificaties van de opleiding bereikt heeft.

Tweejaarlijks wordt in de opleiding een kalibratiebijeenkomst georganiseerd voor afstudeerbegeleiders, waarin de beoordelingen van afstudeerwerken met elkaar besproken worden. Daarnaast vindt jaarlijks een benchmarkbijeenkomst plaats van de Finance & Control opleidingen van de randstedelijke hogescholen waarin tevens bespreking van beoordelingen plaatsvindt.

Uit alumnonderzoek blijkt dat het grootste deel van de afgestudeerden gaat werken in een financiële omgeving, vaak als controller of procesverbeteraar. Een zeer groot percentage afgestudeerden (93%) vindt binnen enkele maanden na het afstuderen een baan op hbo-bachelorniveau in het domein Finance & Control. Door de vertegen-

woordigers van het werkveld die de commissie gesproken heeft werd het beeld bevestigd dat afgestudeerden van de opleiding het niveau bereikt hebben dat er van hen verwacht kan worden.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de opleiding aantoont dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd. Afgestudeerden zijn startbekwaam op de arbeidsmarkt en komen terecht in functies waartoe de opleiding wil opleiden, of stromen door naar een masteropleiding.

De commissie is van oordeel dat de afstudeerprojecten die zij gezien heeft in voldoende mate laten zien dat de studenten de eindkwalificaties van de opleiding bereikt hebben. De meeste afstudeerprojecten werden door de commissieleden beoordeeld als klassiek en degelijk. Enkele werken overtroffen dit niveau.

De commissie is ervan overtuigd dat afgestudeerden van deze opleiding voldoende toegerust zijn om een baan op hbo-niveau op het gebied van finance & control te kunnen vervullen.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Bijlagen

Bijlage 1 Visitatiecommissie

Naam commissielid	Huidige functie en relevante vorige functie(s)
Ab Groen	Bestuurder in het hoger onderwijs, voorzitter van visitatiepanels
Gerben Reilink	Teamleider opleiding F&C (Ba en Ad) bij NHLStenden Hogeschool
Marcel van Ooijen	Registercontroller en principal consultant bij Fagro Consultancy B.V., docent F&C bij hbo-bacheloropleiding Finance & Control van Avans Hogeschool Den Bosch en kerndocent Business Control bij de hbo-bacheloropleiding Finance & Control van Zuyd Hogeschool
Perry van Loon	Student Liberal Arts and Sciences aan de Universiteit Utrecht

De commissie werd bijgestaan door Barbara van Balen, extern secretaris gecertificeerd door NVAO.

Alle commissieleden hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid ingevuld, ondertekend en deze zijn ingeleverd bij NVAO.

Bijlage 2 Programma visitatie

28 januari 2020

12.00 – 12.15	Ontvangst panel
12.15 – 13.45	Lunch en voorbereiding panel
13.45 – 14.45	Presentatie opleiding
14.45 – 15.00	Pauze
15.00 – 15.45	Gesprek alumni
15.45 – 16.00	Pauze
16.00 – 16.45	Gesprek werkveld
16.45 – 17.00	Pauze
17.00 – 17.15	Terugkoppeling aan management

29 januari 2020

08.45 – 09.00	Ontvangst panel
09.00 – 09.45	Gesprek management
09.45 – 10.00	Pauze
10.00 – 10.45	Gesprek docenten
10.45 – 11.00	Pauze
11.00 – 11.45	Gesprek studenten
11.45 – 12.30	Lunch
12.30 – 13.00	Inloopspreekuur (hiervan is geen gebruik gemaakt)
13.00 – 13.15	Pauze
13.15 – 14.00	Gesprek commissies
14.00 – 15.45	Beraad panel
15.45 – 16.15	Terugkoppeling

Bijlage 3 Bestudeerde documenten

- Zelfevaluatie
- Tentamens leerjaar 1 en 2
- Boeken en boekenlijsten
- Digitale leeromgeving
- Jaarverslag Examencommissie 2018-2019
- Managementrapportage toetskwaliteit blok I 2019-2020
- Onderwijskundig concept HRBS
- Onderwijsvisie IFM 2019-2022
- Opleidingsprofiel 18-19 FC
- Professionaliseringsplan FC 2019-2020
- Programmaplan HRBS
- Toetsprogramma en toetsvormen 2019-2020
- Verslaglegging Kalibratiesessie 8-3-2018
- Afstudeerprogramma 2019-2020
- Afstuderen Nieuwe Stijl
- Eindwerkstukken van 15 studenten